

Figur: Erfarenhetslärningscykeln. Från Hans-Åke Scherp

Ledningens bedömning 2009

**Grundskola
Förskoleklass
Fritidshem**

Innehållsförteckning

PRESENTATION AV VÅRD OCH BILDNINGS FÖRSKOLEKLASS, GRUNDSKOLA OCH FRITIDSHEM	3
LEDNINGENS KVALITETSARBETE	3
Uppföljning av ledningens kvalitetsarbete.....	3
LEDNINGENS PRIORITERADE OMRÅDEN	4
Utvecklingsområde - Lika villkor för våra skolor	4
Utvecklingsområde – Flexibel start i förskoleklass	5
Utvecklingsområde – Matematik.....	5
Utvecklingsområde – Individuella utvecklingsplaner, IUP	6
Utvecklingsområde – Problembaserad skolutveckling, PBS	7
Utvecklingsområde – Digital kompetens för lärare	7
Utvecklingsområde – Lärarlyftet	8
Utvecklingsområde - Verksamhetsförlagd utbildning i lärarprogrammet	8
Sammanställning av skolornas prioriterade utvecklingsområden	9
BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDENS UTVECKLINGSMRÅDEN	9
Barn- och ungdomsnämndens mål 2009-2012 för Trygghet.....	9
Effekt mål från Barn- och ungdomsnämnden	10
Barn- och ungdomsnämndens mål 2009-2012 för Kunskaper	11
Uppföljning betyg skolår 9	11
Uppföljning av svenska som andraspråk, modersmål, studiehandledning och särskilt stöd	14
Nyanlända elever och övriga elever med annat modersmål än svenska	14
Elever i behov av särskilt stöd	15
Uppföljning nationella prov skolår 5	16
Uppföljning nationella prov skolår 3	16
Uppföljning läsinläring	17
Elevrådets arbete.....	18
Arbetet med genus.....	18
Nationella satsningen ”Läsa-skriva-räkna”	19
TekNo	19
Simning.....	20
Bibliotek	20
Samverkan, förebyggande drog arbete.....	21
Skapande skola	21
PRESENTATION AV VÅRD OCH BILDNINGS FRITIDSHEM.....	22
LEDNINGENS PRIORITERADE OMRÅDEN FÖR FRITIDSHEMMET	22
Utvecklingsområde: Förtydliga fritidshemmets roll och uppdrag	22

Presentation av Vård och Bildnings förskoleklass, grundskola och fritidshem

Helhetsidé

Alla elever ska lyckas!

Vi möter varje elev utifrån elevens behov med lek, nyfikenhet och utmaning i lärandet.

Skolchefernas strategier för att leda det gemensamma lärandet

Förbättringar åstadkoms främst genom att vi stöttar skolors utveckling till att vara lärande organisationer genom att medarbetare ingår i nätverk och lärande gemenskaper. Där ligger fokus på hur man på bästa sätt bidrar till elevers lärande och utveckling. Våra utvecklingsinsatser bygger på uthållighet, långsiktighet och leder till fördjupad förståelse av uppdraget.

Grundskolans lednings organisation

Grundskolans ca 60 skolenheter är indelad i fyra geografiska områden med en skolchef per område. Den årliga omslutningen är ca 1 625 000 000 kr, vi har ca 2 800 anställda och ca 16 600 elever från förskoleklass till år 9, varav ca 5 700 elever är inskrivna i våra fritidshem. Särskolan redovisas separat.

Ledningens kvalitetsarbete

Uppföljning av ledningens kvalitetsarbete

BUN:s uppdrag 1. Utveckla ett sammanhängande kvalitets- och utvecklingssystem för styrning, utveckling och uppföljning på alla nivåer, från nämnd till den enskilda enheten.

Hittills genomförda insatser

Statliga och kommunala uppdrag samt förändringar i dessa har bevakats och spridits till skolenheterna genom informationsinsatser och mötesplatser. Löpande uppföljningar görs av vilka skolor och medarbetare som deltar i strategiska satsningar. En ny gemensam mall för kvalitetsredovisning för våra skolor har tagits fram, där kopplingen mellan arbetssätt, resultat, reflekterande analyser och utvecklingsinsatser förtydligas. Vi har en gemensam struktur för återkoppling till våra enheter. Vi har tydligt formulerade uppdrag till rektorer.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Det är viktigt att skapa goda förutsättningar för rektorerna att leda sin verksamhet. Rektorerna måste ges stor frihet att leda sina skolor samtidigt som de får tydlig styrning i vad de ska prioritera och var fokus ska ligga. Ett tillåtande klimat är ovärderligt, där det är tillåtet att prova nya idéer och arbetssätt för att nå ännu bättre resultat. Att skapa förutsättningar för ett dynamiskt samarbete i våra rektorsgrupper är en central del i ledningens arbete. Det är viktigt med stöd från kollegor, att dela med sig av erfarenheter och driva skolutvecklingsfrågor tillsammans. Rektorernas vilja att ingå i en helhet och kunna ta ett gemensamt ansvar för Vård och bildnings skolverksamhet är avgörande för en positiv utveckling.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Återkoppling av skolcheferna har bidragit till ökad förståelse för vikten av ett reflekterande och analyserande vardagsarbete. Detta har också bidragit till att enheterna i större utsträckning arbetar med åtgärder för utveckling. Kvalitetsredovisningsmallen har gett större möjlighet att på övergripande nivå hitta utvecklingsområden för skolorna och att därefter genomföra riktade

kompetensutvecklingsinsatser. Förståelsen för kopplingen mellan hur man arbetar och vilka resultat man uppnår har ökat. Arbetet på skolan och dess resultat presenteras i reflekterande analyser där man refererar till ett ofta omfattande underlag.

Planering av nytt görande

Ledningens återkoppling till enheterna och gemensamma utvecklingsinsatser kommer att genomföras. Utvecklingsinsatserna kommer att planeras och genomföras utifrån elevernas och skolornas resultat samt med utgångspunkt från nya uppdrag och styrdokument. Vi planerar att i ännu större utsträckning lyfta fram framgångsrika skolor, lärare och arbetssätt. För att stimulera till erfarenhetsutbyte i avsikt att lära av varandra kommer vi att arrangera nätverk. De genomförda uppföljningarna och utvärderingarna ska i ökad utsträckning användas som verktyg för skolutveckling.

Ledningens prioriterade områden

Utvecklingsområde - Lika villkor för våra skolor

BUN;s uppdrag 2. Ge samtliga skolor likvärdiga villkor.

Hittills genomförda insatser

Ett uttag av resurser, overhead, har gjorts för att säkra gemensamma stödsystem och rutiner. I detta ingår bland annat tillgång till datasystem, ekonom- och HR-stöd, ledarstöd och tillgång till strategisk kompetensutveckling. Omfördelningar av ekonomiska resurser inom Vård och bildnings skolor har gjorts utifrån uppföljning, analys och bedömning av skolors behov. Med stöd av resursteamorganisationen har omfördelningar av ekonomiska resurser gjorts inom respektive skolområde utifrån analys och bedömning av elevers behov av stöd. Genom kommunens gemensamma områdets stödfunktioner har alla skolor inom Vård och bildning lika tillgång till konsultativt stöd och platser för elever med särskilda behov. Avtalet med folkbiblioteken finns för att säkra likvärdig tillgång till bibliotekens resurser och kompetens. Personaladministrativt stöd har köpts via avtal med HR-center. En kartläggning av skolornas datorstatus har genomförts. Denna ligger till grund för styrning av IT-investeringsmedel. Skolplattform, SKOP, används för att säkra grundnivån. SKOP är en helhetslösning för att ta hand om den tekniska driften av datorer, licenser, programvara m.m.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Ekonomisk omfördelning har varit nödvändig för att ge skolorna likvärdiga förutsättningar och för att tillgodose enskilda elevers behov av stödinsatser. Avtalet med folkbiblioteken har gett samtliga elever och skolor god tillgång till skolbibliotek. Kartläggningen av datorstatus och riktade investeringar har bidragit till en mer likvärdig nivå för elevernas möjlighet att använda IT som en del i sitt lärande.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

De ekonomiska omfördelningarna har gett skolorna ökad möjlighet att organisera efter elevernas faktiska behov. Likvärdighet i bedömning av insatser för barn i behov av särskilt stöd har ökat i och med vår resursteamorganisation.

Planering av nytt görande

Fortsatt ekonomisk omfördelning och resursuttag kommer att göras. Ett fortsatt avtal med folkbiblioteken har tecknats. Möjligheten till simundervisning har säkrats via ett avtal med Fyrishov.

Utvecklingsområde – Flexibel start i förskoleklass

BUN:s uppdrag 3. Erbjudna flexibel start i förskoleklass

Hittills genomförda insatser

Skolenheterna förberedde, organiserade och tog emot barnen i förskoleklass till vårterminen 2009, enligt beslut i mån av plats.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Erbjudandet av flexibel skolstart i förskoleklass i mån av plats genomfördes utan större svårigheter.

Flickor födda under första halvåret är överrepresenterade i gruppen. Enligt vår bedömning fyller erbjudandet om flexibel start i förskoleklass ett visst behov.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Fördelningen mellan pojkar och flickor, när barnen är födda under året och hur många som började grundskolan efter en termin i förskoleklass kan ses nedan:

- 51 barn fördelade på 25 skolor, både i staden och på landet valde att börja förskoleklass januari 2009
- 37 av barnen är födda januari-juni 2003
- 36 är flickor och 15 är pojkar
- 26 av de 51 barnen (22 flickor, 4 pojkar) valde att börja grundskolan hösten 2009, varav 18 är födda januari-juni 2003

Planering av nytt görande

Under läsåret 2009-2010 erbjuds alla barn som fyller sex år under 2010 att börja i förskoleklass i januari. I december 2009 är ca 100 elever anmälda att börja i förskoleklass vid vårterminens start 2010. Vi planerar att följa dessa elevers fortsatta skolgång vad gäller måluppfyllelse för att se om erbjudandet om flexibel start bör utvecklas vidare i organisationen.

Utvecklingsområde – Matematik

Bakgrund till val av utvecklingsområde

Låg måluppfyllelse i matematik är grunden till vår satsning ”Att våga se och ta ansvar”.

Hittills genomförda insatser

Kartläggning i aritmetik vt 2008 och kartläggning i geometri och mätning vt 2009 är genomförda i åk F-8 på samtliga skolor. Utifrån kartläggningen planerades och genomfördes olika kurser.

Antal lärare som gått kurs i ARITMETIK vt 2009

Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9
151	103	35

Antal lärare som gått kurs i GEOMETRI OCH MÄTNING ht 2009

Åk 1-3	Åk 4-6	Åk 7-9
64	52	16

Antal lärare som gått matematikkurs i Lärarlyftets regi under perioden ht 2007-vt 2010 är 71.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Det strategiska och systematiska arbetet med utveckling i matematik har haft stort genomslag på våra skolor och många beskriver framgång med matematiksatsning i sina kvalitetsredovisningar.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Många skolor har valt matematik som ett utvecklingsområde med hög prioritet. Ett bättre resultat på nationella prov och betyg i matematik kan konstateras. Ett stort antal lärare har gått fortbildning i Vård och bildnings regi och/eller Lärarlyftskurser.

Planering av nytt görande

Fortsättning och uppföljning av satsningen ”Att våga se och ta ansvar”:

- Enkät till rektorer för att få överblick över utvecklingen och utifrån svaren genomföra intervjuer. Vilka resultat ser man på skolan efter genomförd kompetensutveckling?
- Skolbesök med intervjuer av lärare och skolledare. Hur ser processen ut? Vad diskuteras på skolan?
- Fortsatt kompetensutveckling i aritmetik för lärare åk 1-3.
- En kommungemensam Skolverksansökan vt 2010 för ytterligare fördjupning och breddning i ämnet matematik.
- Genomföra uppföljningsdiagnoser i aritmetik och se hur resultaten förändrats. Detta för att se eventuella skillnader mellan de skolor som uttryckligen satsat på matematik och de som inte gjort det.

Utvecklingsområde – Individuella utvecklingsplaner, IUP

Bakgrund till val av utvecklingsområde

Utveckling av den individuella utvecklingsplanen, IUP, för att i ännu större utsträckning vara ett stöd för elevens kunskapsutveckling.

Hittills genomförda insatser

Ett femtiotal skolor deltar eller har deltagit i Vård och bildnings kompetensutveckling om IUP.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

En framgångsfaktor har varit de tre nätverk som bildats där föreläsningar, litteraturstudier och erfarenhetsutbyte mellan skolor har varvats. Arbetet med IUP har bidragit till att en gemensam kunskapssyn har utvecklats.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Pedagogernas förmåga att verbalisera elevernas kunskapsutveckling har ökat.

Planering av nytt görande

Fortsatt erfarenhetsutbyte skolor emellan vid nätverksträffar. ”Lära-av-varandra-dag”, där några arbetslag berättar hur de arbetar med planeringar och matriser och ger exempel från den egna verksamheten. Föreläsning om summativ och formativ bedömning kommer att genomföras under våren 2010. Utveckla digitala former för IUP och elevdokumentation.

Utvecklingsområde – Problembaserad skolutveckling, PBS

Bakgrund till val av utvecklingsområde

Höja kvaliteten på elevernas lärande genom att utveckla skolorna till en mer lärande reflekterande organisation. Hitta former för att stimulera läroprocesser i skolan. Utveckla ledare på alla nivåer inom skolan till att bli ”lärande ledare”.

Hittills genomförda insatser

17 skolor har deltagit i nätverket Problembaserad skolutveckling sedan 2004.
15 pedagoger har utbildats till processledare för PBS vid Karlstads universitet.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Skolorna har i hög grad utvecklats i enlighet med ett lärande organisationsperspektiv.
Se separat utvärdering genomförd av Karlstads universitet.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Se separat utvärdering genomförd av Karlstads universitet.

Planering av nytt görande

Skolor som ännu inte ingår i PBS erbjuds introduktion i skolutvecklingsmetoden genom våra processledare under våren 2010.

Utvecklingsområde – Digital kompetens för lärare

Bakgrund till val av utvecklingsområde

Kompetenskartläggningen visar önskemål och behov av utveckling inom området.

Hittills genomförda insatser

Inom ramen för utvecklandet av strategisk IT-utbildning, SITU, och EU:s kompetensnyckel om digital kompetens för lärare, Fjärde nyckeln, har IT-kompetens för lärare varit i fokus. Kompetenshöjande insatser för kommunala lärarutbildare med särskilt uppdrag, KLUS, har genomförts. Inom division Utbildning och arbete har ett IT-kompetensråd bestående av kvalitets- och utvecklingschef, HR-chef samt IT-ansvarig har bildats. Syftet är att stödja systematisk IT-kompetensförsörjning.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

IT-utvecklingen i omgivande samhälle och behov av inre effektivitet och kvalitet, kräver att den digitala kompetensen höjs. Resultat från utvecklandet av SITU pekar på att lärare behöver både bredare och djupare digital kompetens.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

En prototyp till studiekort för chef och medarbetare har utarbetats. IT-kompetensrådet har konstituerats. KLUS har höjt sin digitala kompetens.

Planering av nytt görande

Under 2010 kommer utbildningsinsatser och pilotprojekt att genomföras enligt SITU-modellen. Fjärde nyckeln projektet startar 2010 pågår i fem år i samverkan med Uppsala universitet. Delar av grundskolans ledning och utvecklingsenheten deltar på IT-mässa och studiebesök i London januari 2010.

Utvecklingsområde – Lärarlyftet

Uppdrag från BUN: Delta i den nationella satsningen Lärarlyftet

Hittills genomförda insatser

Vi har använt hela tilldelningen av högskolepoäng från Skolverket. Under vt 2009 har 83 lärare deltagit i Lärarlyftet, under ht-09 har 92 lärare deltagit. Utifrån genomförda kartläggningar har vi prioriterat matematik, NO, svenska och specialpedagogik

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Resultatet av kartläggningen av behörighet bland lärare, är avgörande vid prioritering och beviljande av vilka som ska gå kurser.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Intresset för att delta i Lärarlyftet har ökat. Insikt om betydelsen av behörighet har ökat.

Planering av nytt görande

Vi fortsätter att använda hela högskolepoängsutrymmet från Skolverket.

Utvecklingsområde - Verksamhetsförlagd utbildning i lärarprogrammet

Bakgrund till val av utvecklingsområde

I vårt uppdrag ingår att erbjuda lärarstudenter en kvalitativt hög verksamhetsförlagd utbildning, VFU, i relevant åldersgrupp. En strävan är att öka antalet verksamma kommunala lärarutbildare, KLU, samt höja kompetensen hos dessa när det gäller handledning och IT.

Hittills genomförda insatser

VFU-portalens matchningsverktyg har använts under läsåret. Fler KLU har gått introduktionskurser samt kursen Handledning och mentorskap, 7,5 hp. Grupphandledning för nyutexaminerade lärare erbjuds varje termin för att ge en god start i läraryrket. KLUS har genomfört informations- och inspirationsseminarier för de kommunala lärarutbildarna. KLUS har hållit seminarier ”Att vara lärare” för studenter. En kartläggning av IT-användningen hos de kommunala lärarutbildarna har genomförts. KLUS har genomgått en IT-utbildning för att kunna utbilda de kommunala lärarutbildarna.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Rektors engagemang i den verksamhetsförlagda utbildningen har betydelse för hur många aktiva kommunala lärarutbildare en skola har. Ett webbaserat matchningsverktyg har underlättat placeringsförfarandet. I studentutvärderingar har det framkommit att kommunala lärarutbildare med handledarutbildning har större förmåga att ge god handledning och feedback samt kunna reflektera kring professionen.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Information finns tillgänglig på VFU-portal till både kontaktpersoner och KLU. Ett större antal KLU deltar i Handledning och mentorskap 7,5 hp. Grupphandledning ger den nyutexaminerade möjlighet att reflektera kring yrkesrelaterade frågor. För att öka intresset för ”Mötesplats VFU” har möten genomförts. Några fler VFU-platser har kunnat erbjudas studenterna.

Planering av nytt görande

Workshop om användning av VFU-portalen för KLU planeras till en gång per termin. Fortsatt samarbete med universitetet vad gäller vidareutveckling och förbättring av VFU-portalen. Under ht 2010 förläggs Mötesplats VFU på skolor i syfte att öka intresset att delta. KLUS ansvarar för innehållet. En kvalitetsmatris för skolornas VFU-arbete kommer att implementeras. VFU-samordnarna fortsätter att tillsammans med universitetet arbeta för en förbättring av matchningsverktyget.

Sammanställning av skolornas prioriterade utvecklingsområden

Skolornas prioriterade områden har ett klart samband med respektive skolas helhetsidé. Det vanligaste prioriterade området är individuella utvecklingsplaner, IUP. Alla 7-9 skolor har IUP som prioriterat område. Arbete med värdegrund är ett annat stort område. Matematik och/eller svenska har mer än en fjärdedel av skolorna valt. Satsning i svenska är oftast relaterad till att eleverna på skolorna har en bakgrund med annat modersmål än svenska. Skolorna i norra område har prioriterat en satsning på hälsa.

Barn- och ungdomsnämndens utvecklingsområden

Barn- och ungdomsnämndens mål 2009-2012 för Trygghet

Uppföljning av grundskolornas resultat

***BUN;s uppdrag 6.** Erbjud alla föräldrar till elever i grundskolans åk 3-9 skriftlig information om elevens ordning och uppförande, inom ramen för bestämmelserna i Grundskoleförordningens 7 kapitel, i enlighet med nämndens trygghetsmål och med skolans ordningsregler som grund. Skriftlig information ska erbjudas varje termin och ges till de föräldrar som så önskar. Informationen ska beskriva hur eleven lever upp till skolans ordningsregler och innehålla uppgifter om det fungerar tillfredsställande eller inte. Om det inte fungerar tillfredsställande ska förbättringsområden anges. Den skriftliga informationen räknas som allmän handling på samma sätt som individuella utvecklingsplaner och betyg. Rektor kan sekretessbelägga informationsdokumentet för en enskild elev om en bedömning görs att det kan vara till men för eleven. Ett sådant beslut av rektor kan överklagas i allmän domstol.*

Uppdraget utgick.

***BUN;s uppdrag 7.** Säkerställa att samtliga skolor infört antimobbningsmetoder och planer baserade på vetenskaplig grund och anpassade till svenska förhållanden och aktivt arbetar med dessa.*

***BUN;s uppdrag 9.** Lärare och elever ska vara trygga i skolmiljön. Detta innebär bl.a. att det ska råda lugn och ro i klassrummen och att mobbning eller annan kränkande behandling inte tolereras.*

Hittills genomförda insatser

På alla skolor pågår ett systematiskt värdegrundsarbete i någon form och ofta är arbetet schemalagt. Ett stort antal skolor arbetar med utgångspunkt i "Värdegrundsarbete i praktiken" – VIP, som vilar på den vetenskapligt säkrade metoden Aggression Replacement Training, ART. På ett tiotal skolor har samtliga medarbetare genomgått en grundutbildning och några medarbetare på varje enhet har fått instruktörsutbildning inom ART. Många skolor samarbetar med Friends. Gemensamma riktlinjer för alla skolor hur en antimobbningsplan ska göras, har tagits

fram. Alla skolor deltar i pågående kompetensutveckling om likabehandling som finansieras med jämställdhetspengar från Skolverket. Målet med utbildningen är att deltagarna ska få kunskap om jämställdhet, normkritiskt förhållningssätt och få stöd i arbetet med att utveckla skolornas likabehandlingsplaner utifrån Skolverkets nyligen publicerade Allmänna råd. Under 2009 har Antirasistiska filmdagars, ARFs, arbetsgrupp utökas med deltagare från bl a Diskrimineringsbyrån Uppsala, Sensus, Kultur och Fritid och Tjejers rätt i samhället, TRIS. Under året har det blivit möjligt att blogga, skicka in mobilfilmer och ha interaktivitet via Facebook. Nästa år kommer workshops att anordnas. Under 2009 års Antirasistiska filmdagar, ARF, hölls 10 visningar, var och en med en samtalsledare, som besöktes av 1200 elever. Utställningen "Är du vit?" från Diskrimineringsbyrån Uppsala visades.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Förebyggande arbete mot kränkande beteenden är av stor betydelse för att motverka mobbing. Många skolor redovisar att resultaten skiljer mellan pojkar och flickor, men få reflekterar över varför. Betydelsen av att få stöd och handledning i arbetet med likabehandling är avgörande för skolornas framgång.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Skolorna har välutvecklade ordningsregler och en god kommunikation med elever och föräldrar om dessa. Arbeta med att främja lika rättigheter och värdegrund pågår på alla skolor.

Planering av nytt görande

Den pågående kompetensutvecklingen om likabehandling fortsätter. Nätverksarbete om likabehandlingsarbetet fortsätter. I samarbete med förskolan och gymnasieskolan erbjuds skolor utbildning i kartläggningsmetoder och normkritisk pedagogik. Elevernas delaktighet i det strategiska värdegrundsarbetet ska utvecklas genom stöd och handledning av Vård o bildnings samordnare i jämställdhets- och mångfaldsfrågor.

Effektmål från Barn- och ungdomsnämnden

***BUN;s effektmål;** Alla elever och vårdnadshavare ska känna till skolans ordningsregler och vad som händer om man inte följer dem. Målet ska nås senast höstterminen 2010 och följas upp i skolans kvalitetsredovisning årligen.*

Kännedom om skolans ordningsregler är hög hos elever och föräldrar. Bland eleverna är den högst de i lägre skolåren, och generellt högst bland flickor. Kännedom om konsekvenserna är lägre.

***BUN;s effektmål;** Elevernas trygghet ska öka så att alla elever upplever att det stämmer ofta eller alltid att det är lugnt på lektionerna i skolan. Målet ska nås senast vårterminen 2010 och följas upp i skolans kvalitetsredovisning årligen.*

Andelen elever som upplever sig trygga i skolan är högre än de som uppger att det är lugnt på lektionerna.

BUN;s effektmål; *Elevernas trygghet ska öka så att alla elever upplever att det stämmer ofta eller alltid de känner sig trygga i skolan. Målet ska nås senast vårterminen 2010 och följas upp i skolans kvalitetsredovisning årligen.*

Andelen elever som uppger att de känner sig trygga i skolan är mycket hög. Bland äldre elever är andelen otrygga något högre.

BUN;s effektmål; *Elevernas trygghet ska successivt öka så att alla elever upplever att det stämmer ofta eller alltid att skolans personal agerar när någon bryter mot skolans ordningsregler. Målet ska nås senast vårterminen 2010 och följas upp i skolans kvalitetsredovisning årligen.*

Andelen elever som uppfattar att skolans personal agerar när någon bryter mot ordningsregler är betydligt lägre än de som upplever sig trygga i skolan.

BUN;s effektmål; *Alla elever ska uppleva att det stämmer sällan eller aldrig att kränkningar eller mobbning förekommer i skolan. Målet ska nås senast vårterminen 2010 och följas upp i skolans kvalitetsredovisning årligen.*

Skolornas redovisningar visar att mobbning och kränkande behandling förekommer, men i relativt liten utsträckning.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Effektmålen är svåra att uppnå men givetvis nödvändigt att sträva mot. Skolornas resultat går inte att sammanställa till ett ”kommunvärde” eftersom skolorna uppmanats att redovisa i procent vilket inte går att summera.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Många skolor gör fördjupade undersökningar om elevernas trygghet och delaktighet. Vi ser att det finns en stark vilja att arbeta med värdegrundsfrågor på våra skolor.

Planering av nytt görande

Omarbeta enkät och frågeställningar i samarbete med uppdragskontoret, UAK. Fortsatt kompetensutveckling och stöd till enheterna.

Barn- och ungdomsnämndens mål 2009-2012 för Kunskaper

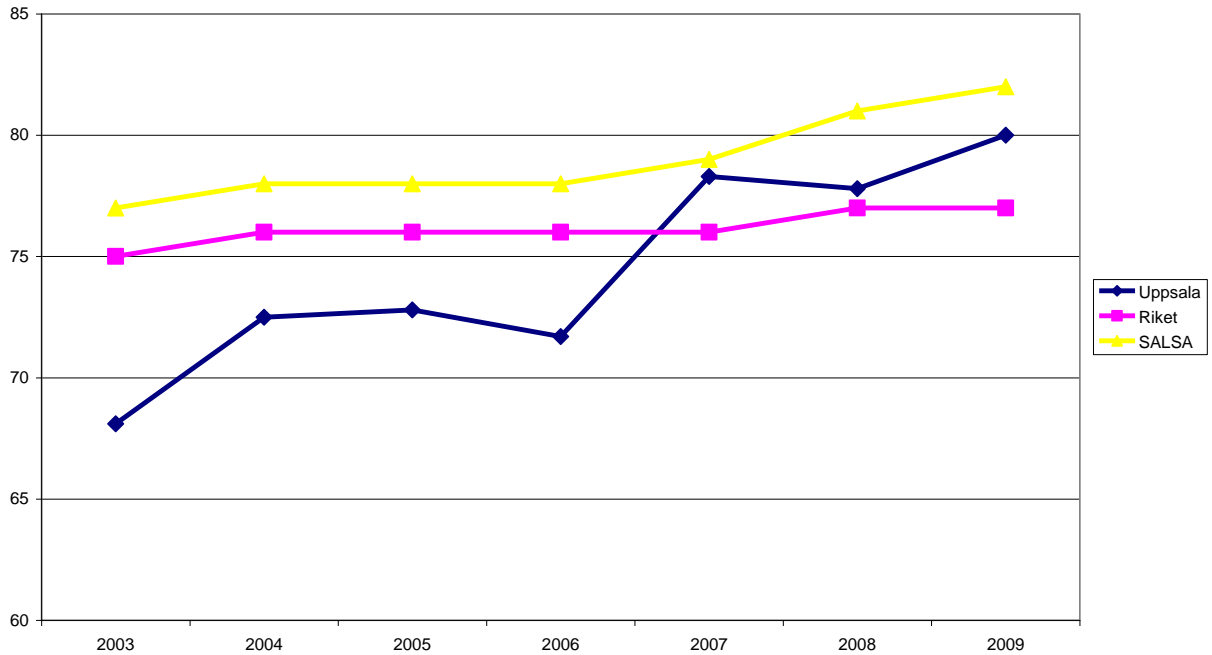
Uppföljning av grundskolans resultat

Uppföljning betyg skolår 9

BUN:s uppdrag 8. *Elevernas kunskapsutveckling ska prioriteras. Uppsalas elever ska uppnå minst det resultat som förväntas enligt Skolverkets statistikdatabas SALSA.*

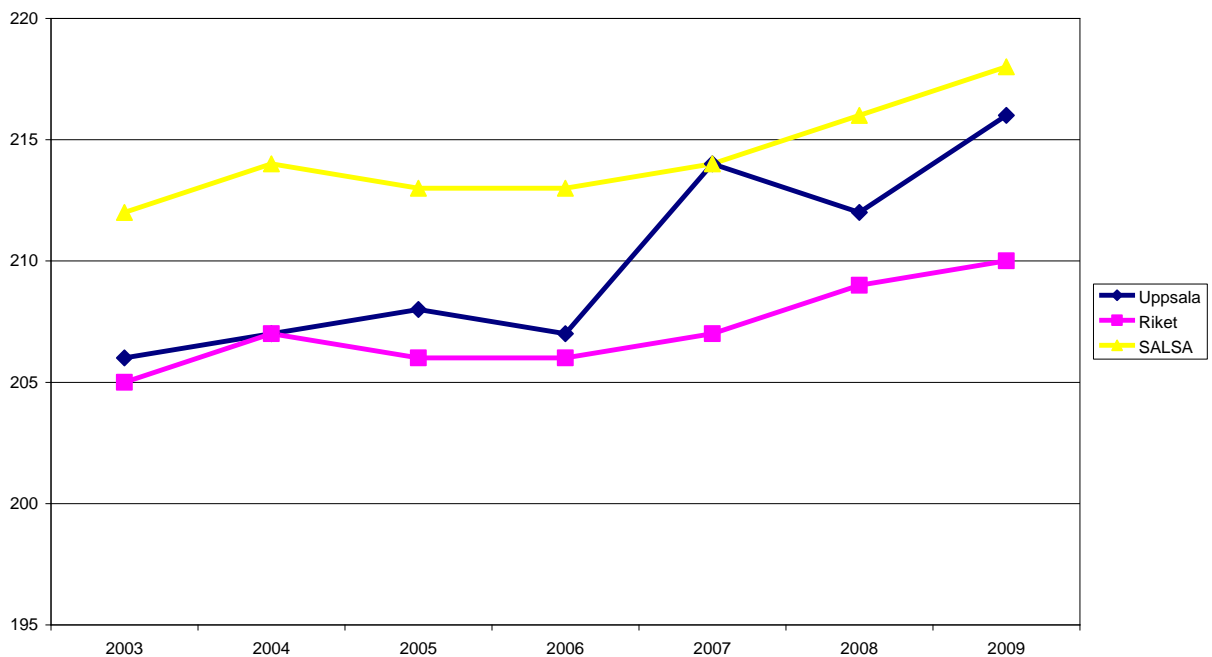
BUN;s effektmål; *Andelen behöriga till gymnasieskolan ska öka till minst 97 % år 2012*

Andel elever som uppnått målen

Den positiva utvecklingen är resultat av uthålligt och långsiktigt arbete med strategiskt kvalitetsarbete.

Genomsnittligt meritvärde

Den positiva utvecklingen är resultat av uthålligt och långsiktigt arbete med strategiskt kvalitetsarbete.

Uppföljning skolar 9 vårterminen	2005	2006	2007	2008	2009
Andel avgångselever som uppnått målen i samtliga ämnen totalt	72,8	71,7	78	77,8	79,3
pojkar					77,5
flickor					81,3
Skolans dito förväntade värde enligt SALSA	78	78	79	81	82
Riket	76	76	-	77	77
Grundskolans meritmedelvärde totalt	208	207,3	213,9	212,2	216,5
pojkar					207,8
flickor					226,1
Riket	206,3	206,8	-	209	210
Skolans dito förväntade värde enligt SALSA	213	213	214	216	218
Andelen behöriga till de nationella programmen i gymnasieskolan totalt					90,3
pojkar					89,4
flickor					91,3
Andel skolor med minst det förväntade meritmedelvärdet					42

Flickorna har generellt sett bättre resultat än pojkarna.

		2005	2006	2007	2008	2009
Nationella prov år 9	Ma	88	89	88	86	91
	Sv	95	97	97	98	98
	Sv2	77	87	87	86	87
	Eng	96	97	96	98	97
Slutbetyg år 9	Ma	94	94	95	94	93
	Sv	96	97	97	98	98
	Svenska som andraspråk	89	89	88	78	75
	Eng	94	96	95	96	95

Slutbetyg och resultaten på de nationella proven har generellt sett förbättrats något över tid. Svenska som andra språk avviker en del och en analys krävs, förslagsvis av våra processledare för mångfald: Kan den ökade andelen nyanlända elever ha påverkat resultatet? Eller beror det på att elever som når målen i svenska som andra språk ”hoppas av” och läser för att få betyg i svenska istället?

Det är viktigt att ha höga förväntningar på skolornas resultat och stimulera skolorna till att ha höga förväntningar på alla elever. Det är viktigt att på ett tidigt stadium upptäcka elever som riskerar att inte nå målen. Utgångspunkten bör vara att stödet ges inom den klass eller grupp eleven tillhör. Det är också viktigt att ha höga förväntningar på alla medarbetare i organisationen.

Uppföljning av svenska som andraspråk, modersmål, studiehandledning och särskilt stöd

BUN:s uppdrag 5. Säkerställa att nyanlända elever och elever i behov av särskilt stöd får utbildning enligt Skolverkets allmänna råd.

Nyanlända elever och övriga elever med annat modersmål än svenska

Hittills genomförda insatser

62 % av eleverna som är berättigade till modersmål, 3135 elever, har undervisats i ämnet. Fortsatt hög andel elever läser modersmål i Vård och bildnings grundskolor. 62 % läser modersmål i våra skolor mot c:a 50 % som riksgenomsnittet är. Undervisningen sker på 39 språk. En särskild satsning har gjorts mot särskolans elever med invandrabakgrund. Studiehandledningen har ökat under 2009. Arbetet med att lokalt förtydliga Skolverkets allmänna råd för nyanlända elever pågår. En mottagningsenhet för nyanlända har bildats i samverkan mellan förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning. Processledarna för mångfald har regelbundet träffat sina nätverk. Två studiedagar har ägt rum för modersmållärare och förberedelseklasslärare, FBK-lärare. Ett utvecklingsarbete har skett mellan Språkskolan och fem grundskolor i syfte att fördjupa skolämnenas integrering med modersmål, studiehandledning och svenska som andra språk. Extra insatser har gjorts vid två skolenheter för att stödja arbetet med matematik på modersmålet. Undervisning i modersmål i form av IT-baserad och interaktiv distansundervisning används inom vissa språkgrupper.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Ett aktivt arbete från Språkskolans sida med information, introduktion och uppföljning har bidragit till att fler elever får studiehandledning, men fortfarande bedöms andelen studiehandledning ligga på en för låg nivå.

Det pedagogiska arbetet med nyanlända elever behöver utvecklas ytterligare. Skolan har svårt att nå pojkar med invandrabakgrund. För att ytterligare stimulera nyanlända elevers lärande behöver tänkbara framgångsfaktorer analyseras och bedömas, både avseende den pedagogiska och den organisatoriska utvecklingen. Exempelvis skulle språk- och åldershomogena FBK-grupper kunna innebära att elevernas lärande stimuleras men tyvärr kan en sådan organisering vara kostnadsdrivande och motverka närhetsprincipen för yngre barn. Utökningen av studiehandledning behöver fortsätta och resultaten följas upp.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Andelen elever som får studiehandledning har ökat med 35 % det senaste året. Nätverk i modersmål och svenska som andraspråk fungerar bra och bearbetar pedagogiska och organisatoriska frågeställningar kring elevgruppen. Webbaserad modersmålsundervisning har påbörjats.

Planering av nytt görande

Fortsatt utveckling av webbaserad modersmålsundervisning. Utveckla arbetet med framgångsfaktorer kopplade till Skolverkets Allmänna råd för nyanlända. Marknadsföra studiehandledning ytterligare mot fler skolenheter. Följa upp studieresultaten för elever i åk 9 med annat modersmål än svenska och särskilt uppmärksamma pojkars studieresultat.

Elever i behov av särskilt stöd

Hittills genomförda insatser

Det kommungemensamma området har under året omorganiserats till ett eget affärsområde med namnet ”Resurs och Kunskap”. Inom affärsområdet organiseras följande stödenheter: Elevplatser, Konsultativt stöd, Skolhälsovård/Elevhälsa, Språkskolan. Affärsområdet har en tydligt inkluderande och konsultativ hållning. En särskild studie avseende användningen av stödresurs har genomförts på 6 skolenheter. I syfte att få en gemensam definition på barn i behov av särskilt stöd har en analys av åtgärdsprogrammets innehåll gjorts. Ett samverkansavtal mellan Uppsala kommun och Uppsala läns landsting har slutits. Grundskolan har aktivt deltagit i utformandet av handlingsplaner och strukturer för arbetet. Ett elektroniskt journalsystem för skolhälsovården har införts under 2009. En kartläggning har genomförts av antalet elever som skolvägrar och som varit hemma över en månad. Enheten ”konsultativt stöd” har utvecklat en mall för att följa upp effekten av utfört konsultativt arbete. Under 2009 har kartläggning av alla små undervisningsgrupper på skolorna startat. Syftet är att säkra kvaliteten genom fortbildning samt att utveckla inkluderingsarbetet.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Arbetet med elever i behov av särskilt stöd har förbättrats. IUP, åtgärdsprogram, konsultativa insatser fungerar bättre liksom samverkan mellan Resursteamerna och Resurs och Kunskap. Uppföljningen av arbetet med elever i behov av särskilt stöd behöver utvecklas. Strävanden mot en utökad inkludering ska fortsätta. Det finns anledning att följa utvecklingen när det gäller likvärdighet mellan skolor.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Kvaliteten på åtgärdsprogrammen har förbättrats. Logoped och specialpedagog har anställts inom Resurs och kunskap efter beställning från resursteamerna. En central resursenhet för de lägre åldrarna har utvecklats. Webbaserad programvara – talsyntes, och rättstavningsprogram – har införts. Utbildningar i tala-läsa-skriva är genomförda. Organisering för fortsatt utveckling pågår. E-journal fungerar väl för skolhälsovården. Samverkansavtalet mellan Uppsala kommun och Landstinget har förbättrat förutsättningarna för verksamhetsövergripande stödinsatser. Elever som skolvägrar fyra veckor eller mer har minskat från 38 elever 2005 till 22 elever i november 2009.

Planering av nytt görande

Fortsatt utveckling av samverkan med landstinget i enlighet med samverkansavtalet. Fortsatta bedömningar och analyser av åtgärdsprogram med återkoppling till respektive skola. Fortsatt kartläggning av skolvägrare samt förslag till åtgärder för att minska antalet. Analys och bedömning ska göras utifrån kartläggningen av små undervisningsgrupper. Arbetet pågår med att utveckla och implementera e-journalsystemet för resterande del av elevhälsan. Syftet är att höja kvaliteten och rättssäkerheten på dokumentation av elevärenden. Gemensamma dokumentmallar kommer att införas för grundskolan som helhet.

Uppföljning nationella prov skolår 5

BUN;s effektmål; Minst 95 % av eleverna, som gått i den svenska grundskolan sedan år 1, ska klara kravnivån i samtliga delprov i de nationella proven för år 5 i svenska, engelska och matematik. Målet ska nås senast 2010.

BUN;s effektmål; Minst 95 % av eleverna ska nå målen i samtliga delprov i de nationella proven för årskurs 5 i svenska som andraspråk. Målet ska nås senast 2012.

Engelska

I engelska har 86 % av eleverna uppnått kravnivån i samtliga 4 delprov. I de 4 olika delmomenten varierar skolornas resultat mellan 92 % och 96 %. Delprovet ”Skriva” har ett gott resultat medan delprovet ”Lyssna och förstå” når endast 92 %. Sammanställningen visar att pojkar presterar bättre än flickor.

Matematik

I matematik har 82 % av eleverna uppnått kravnivån i samtliga 4 delprov. I de 4 olika delmomenten varierar skolornas resultat mellan 87 % och 97 %. Delprovet ”Miniräknare och räknesätten” har ett gott resultat medan delprovet ”Förståelsen av längd, area och skala” endast når 87 %. Sammanställningen visar att pojkar presterar bättre än flickor.

Svenska

I svenska har 75 % av eleverna uppnått kravnivån i samtliga 5 delprov. I de 5 olika delmomenten varierar skolornas resultat mellan 90 % och 99 %. Delprovet ”Läsa, samtala” har ett mycket gott resultat medan delproven ”Läsa, förstå litterär text” och ”Skrivuppgift” endast når 90 %. Sammanställningen visar att flickor presterar bättre än pojkar.

Svenska som andra språk

19 skolor deltog i proven svenska som andraspråk. Svarsfrekvensen är låg eftersom antalet elever är färre än fem på många skolor och då inte ska redovisas.

Uppföljning nationella prov skolår 3

Matematik

I nationella proven i matematik har 66 % av eleverna nått kravnivån i alla delproven. I de 7 olika delmomenten varierar skolornas resultat mellan 77 % och 96 %. Delprovet som handlar om de fyra räknesätten utmärker sig, då en stor andel elever inte når kravnivån. Sammanställningen visar att flickor presterar bättre än pojkar. Detta mönster ser man också på nationell nivå.

Svenska

I proven i svenska har 80 % uppnått kravnivån i samtliga delprov. I de 7 olika delmomenten varierar skolornas resultat mellan 89 % och 99 %. Delprovet, tala och samtal i grupp, har ett mycket gott resultat medan delprovet en skrivuppgift med berättande text inte når kravnivån. Sammanställningen visar att flickor presterar bättre än pojkar.

Svenska som andra språk

19 skolor deltog i proven svenska som andraspråk. Svarsfrekvensen är låg eftersom antalet elever är färre än fem på många skolor och då inte ska redovisas. Resultaten är ett redskap för att identifiera svagheter i ett tidigt skede i elevernas skolgång och utgör ett underlag till planering av stödjande insatser.

Uppföljning läsinlärning

BUN;s uppdrag 4. Säkerställa att samtliga skolor arbetar med ett läs- och skrivutvecklingsprogram i lågstadiet som utvärderas i årskurs 3.

För att stödja skolorna i det fortsatta arbetet med elevers språk- läs- och skrivutveckling har ett nätverk med klasslärare som arbetar från förskoleklass – årskurs 3 bildats. Nästan alla skolor har en språk- läs- och skrivambassadör med uppdrag att leda utvecklingen på den enskilda skolan. Genom nätverket får ambassadören ta del av nyheter inom ämnesområdet, tillfälle att utbyta erfarenheter och fortbildning i form av föreläsningar. Nätverket kommer att träffas 2 – 3 gånger per termin. De första träffarna vårterminen 2010, kommer att ha fokus på hur man kan arbeta med Nya Språket lyfter. Språk- läs- och skrivnätverket leds av grundskolans kommunala språk- läs och skrivutvecklare från utvecklingsenheten.

BUN;s effektmål; Minst 95 % av barnen i förskoleklass ska ha utvecklat en grund för att påbörja läsning och skrivning. Målet ska nås senast 2010. Uppföljning för varje barn genomförs årligen under vårterminen i förskoleklass med hjälp av Skolverkets diagnosmaterial ”Språket lyfter”.

BUN;s effektmål; Minst 95 % av eleverna ska vara läskunniga efter år 2. Målet ska nås senast 2010. Skolverkets diagnosmaterial ”Språket lyfter” ska användas vid uppföljningen som ska göras för varje elev under vårterminen i år 2.

	2005	2006	2007	2008	2009
Bedömning språkutveckling förskoleklass	–	–		94,1	93
Läskunnighet år 2	94	90-100	92,2	95,8	95

Barn i förskoleklass som utvecklat en grund för att påbörja läsning och skrivning

93 % av förskoleklassernas elever har uppnått en grund för att påbörja läsning och skrivning. Resultatet närmar sig effektmålet och har ökat jämfört med föregående år. De flesta skolor har redovisat resultatet per kön och av dessa har 51 % av flickorna och 49 % av pojkarna utvecklat en grund för att påbörja läsning och skrivning. Majoriteten av skolorna har använt ”Språket lyfter” som diagnosverktyg.

Elever som är läskunniga efter år 2

Sammanställningen visar att 95 % av elever år 2 är läskunniga. ”Språket lyfter” har även för år 2 varit grunden för bedömning i merparten av skolorna. Jämfört med föregående år är det ett något försämrat resultat. ”Språket lyfter” har använts vilket gör bedömningen mer likvärdig i år.

Elevrådets arbete

Uppdraget från BUN: att redovisa effekterna av elevrådets arbete.

Elevrådets förutsättningar för sitt arbete

Skolorna beskriver elevrådets arbete utifrån demokratimålen i läroplanen. Ledningen för grundskolan har träffat Uppsalas elevråd för att ta reda på om hur villkoren för elevråden upplevs på skolorna.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Om förutsättningarna för elevrådets arbete är goda, dvs. om de har tillgång till rum och teknisk utrustning och har god relation till skolledningen ökar möjligheten för elevrådet att nå goda resultat.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Elevrådets arbete skiljer sig beroende på elevernas ålder. De yngre eleverna arbetar med mer praktiska frågor kring raster och skolgårdens utformning, medan de äldre eleverna fokuserar på trivselfrågor och på aktiviteter som främjar vi-känslan på skolan.

Planering av nytt görande

Samarbetet med Uppsalas elevråd ska fortsätta. Tillsammans med tjänstemän på Uppsalas elevråd ska workshop genomföras i februari med alla rektorer för skolår 6-9 i syfte att inspirera varandra till att utveckla elevrådets arbete.

Arbetet med genus

Uppdrag från BUN: redovisa hur man arbetar med genus.

Hittills genomförda insatser

Tabellerna i kvalitetsredovisningsmallen har för första gången en uppdelning mellan pojkar och flickor. Likabehandlingskursen som genomförs med deltagare från alla grundskolor har fokus på jämställdhet. Vård och bildning har anställt en samordnare för jämställdhet- och mångfaldsfrågor i syfte att ge verksamheterna stöd och handledning.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Att särredovisa flickors och pojkars resultat är en viktig förutsättning för att arbeta metodiskt och långsiktigt med genusfrågor. Ett arbete har påbörjats och alla skolor har ökat sin kunskap om hur man kan arbeta med genus för att minska traditionella könsmonster i skolan. Att arbeta med genusfrågor är komplext och kunskaper om metoder som fungerar är viktigt. Reflektioner och analyser av skillnader i skolframgång mellan könen saknas i de flesta skolors kvalitetsredovisningar.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Det finns ett stort intresse för att arbeta med genusfrågor. Många medarbetare har deltagit i de föreläsningar som anordnas inom likabehandlingssatsningen. Tabellerna i kvalitetsredovisningen har bidragit till en högre medvetenhet och skapat ett intresse att fördjupa kunskapen kring genus.

Planering av nytt görande

Erbjuda skolorna fortsatt utbildning med särskilt fokus på kartläggningsmetoder, reflektioner och analyser av tillgänglig statistik och kunskap om lämpliga metoder för att motverka traditionella könsroller.

Nationella satsningen ”Läsa-skriva-räkna”

Uppdrag från BUN: Delta i den nationella satsningen ”Läsa-skriva-räkna”

Hittills genomförda insatser

Vi har deltagit i den nationella satsningen ”Läsa-skriva-räkna”. Bidraget för 2009 var ca 4 miljoner som har använts till personalförstärkning, kompetenshöjande insatser och läromedel. Satsningen har bestått av både generella och riktade insatser.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

En stor del av arbetet finns redovisat under olika rubriker i ledningens bedömning.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

En stor del av arbetet finns redovisat under olika rubriker i ledningens bedömning.

Planering av nytt görande

Ny ansökan pågår.

TekNo

Uppdrag från BUN: Delta i samverkansprojektet TekNo

Hittills genomförda insatser

TekNo-bilen har besökt 32 skolor under året, totalt har mer än 2000 elever deltagit i verksamheten. Ett TekNo-nätverk som utvecklats ur projektet har bildats, 14 skolor ingår. En av KLUS fungerar som nätverksledare. Nätverket träffas regelbundet för gemensam kompetensutveckling. Under vt 2009 påbörjades en satsning med e-mentorer i kemi för nätverksmedlemmarna.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Vi har kommunala lärarutbildare med hög kompetens och möjlighet att entusiasmera studenter att läsa naturvetenskapliga ämnen.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Projektet nämns i flera kvalitetsredovisningar.

Planering av nytt görande

Fler skolor ska knytas till nätverket.

Simning

Uppdrag från BUN: Säkerställa att alla barn har lärt sig simma senast i femte klass.

Hittills genomförda insatser

Grundskolan har i samarbete med Fyrishov simtestat och erbjudit elever åk 5 simundervisning under läsåret 2008/09.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Simundervisningen tar mycket tid från övrig undervisning, i synnerhet för dem som har långt till badanläggning. Betydande kostnader tillkommer i form av personal- och transportkostnader för skolorna. Vid analys av resultatet ser vi att elever som har sin skolgång nära en badanläggning i högre utsträckning når målen. Flertalet skolor med hög andel elever från andra kulturer har lägre målpuffyllelse.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

I Uppsalas grundskolor uppnås en simkunnighet utifrån kriterierna för åk 5 på 85 % för pojkarna och 85 % för flickorna. Totalt har alltså 85 % av eleverna i åk 5 nått målet. Vi ser att vissa skolor tydligare bör fokusera på kravet på simkunnighet i åk 5 i sin undervisning i ämnet Idrott och hälsa.

Planering av nytt görande

Inför 2010 har Vård & bildning tecknat ett avtal med Fyrishov där samtliga elever i åk 4 ska simtestas mot målet i åk 5. De elever som inte når målet erbjuds simundervisning 5 gånger under vårterminen. Information om sommarsimskolor kommer att delges föräldrar. De elever som ännu inte nått målet för simkunnighet i åk 5 erbjuds simundervisning 5 gånger under hösten.

Bibliotek

Uppdrag från BUN: Ge barn och ungdomar goda möjligheter att utveckla sin läslust genom tillgång till biblioteksverksamhet på skoltid

Hittills genomförda insatser

Grundskolan har ett avtal med Folkbiblioteket. Avtalet omfattar samtliga skolor. De skolor som har egna bibliotek med god kvalitet omfattas inte av avtalet. Förutom besök på biblioteken ingår också möjligheter att låna boklådor, få hjälp att få fram litteratur till temaarbeten. Skolorna i ytterområden får besök av bokbussen var sjätte vecka

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Samarbetet fungerar bra och skolornas olika behov kan tillgodoses inom avtalets ram.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Besöksfrekvensen har ökat.

Planering av nytt görande

Ett nytt internavtal har tecknats för 2010 på samma nivå som 2009 års avtal.

Samverkan, förebyggande drogarbete

Uppdrag från BUN: Samverka med bl a föräldrar, nykterhetsorganisationer och antidrogorganisationer för att utöka det förebyggande drogarbetet i skolorna

Hittills genomförda insatser

Flera skolor har deltagit i projektet Örebro preventionsprogram, ÖPP. Det vänder sig till föräldrar med ungdomar i högstadiet och går ut på att få föräldrarna att behålla sin restriktiva hållning till alkohol. Programmet består av att föräldrar får en 15 minuters information på samtliga föräldramöten under hela högstadiet, år 7-9. Föreningen "Ett narkotikafritt Sverige" har i samarbete med grundskolan informerat elever från mellanstadiet till gymnasiet om narkotikans skadeverkningar.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Utvärderingen har visat att insatsen resulterat i tydliga effekter på föräldrars attityder till drickande. Berusningsdrickandet minskade hos ungdomarna. Den största effekten uppnåddes bland barn som tidigt varit berusade. Vidare hade andra normbrytande beteenden minskat.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Föräldraprojektet innebär att en redan utvärderad och etablerad preventionsmetod, ÖPP, har använts i sex skolor i kommunen under 2006-2009.

Planering av nytt görande

Målsättningen är att fler skolor skall erbjudas utbildning i metoden. Fortbildning anordnas kontinuerligt och nätverksträffar hålls regelbundet för att utbyta erfarenheter och kvalitetssäkra metoden. Kommunen har tre utbildade instruktörer i metoden. Nationell samordnare för metoden är Örebro kommun. Fortsatt samarbete med "Ett narkotikafritt Sverige"

Skapande skola

Uppdrag från BUN: Samverka så att satsningen Skapande skola ger kommunens skolelever optimalt med kulturupplevelser

Hittills genomförda insatser

Av Uppsalas 15 högstadieskolor ansökte 13 skolor om medel för aktiviteter vid 2009 års ansökan. Dessutom fanns ansökningar från Språkskolan och från grundskolans utvecklingsenhet. Totalt sökte Uppsala kommun medel motsvarande 2 276 280 kr. Kulturrådet beslöt att fördela 1 125 000 kronor till Uppsala kommun. En seminariedag hölls under hösten med representation av goda exempel från Uppsalas skolor och skolor från länet. I december hölls en "kontaktknytdag" för skola och kultur, främst för skolor som har elever i årskurs 4-6.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Det behövs fler insatser för att öka förståelsen för de estetiska lärprocesserna i skolan, både bland rektorer och lärare. Vi behöver ge en teoretisk grund och goda exempel på lyckade satsningar. Vi behöver låta eleverna visa upp vad de åstadkommit och låta andra elever ta del och inspireras. Vi behöver utveckla samarbete mellan skolorna. Elever som fått uttrycka lärdomar från skapande arbete, säger samstämt att de upptäckt nya sidor hos sina kamrater, att det varit roligt och att de lärt sig mycket.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

Det har gått för kort tid för att se några resultat av satsningen.

Planering av nytt görande

Revidera handlingsplanen och behandla ansökningarna inför 2010 års fördelning av medel. Hitta en form av långsiktiga samverkan mellan skola och kultur. Färdigställa en "baskulturkatalog" med permanenta utställningar och aktiviteter. Satsningen Skapande skola utökas med årskurserna 4-6 från och med årsskiftet 2009/2010.

Presentation av Vård och bildnings fritidshem

Helhetsidé

Alla elever ska lyckas!

Vi möter varje elev utifrån elevens behov med lek, nyfikenhet och utmaning i lärandet.

Skolchefernas strategier för att leda det gemensamma lärandet

Förbättringar åstadkoms främst genom att vi stöttar skolors utveckling till att vara lärande organisationer genom att medarbetare ingår i nätverk och lärande gemenskaper. Där ligger fokus på hur man på bästa sätt bidrar till elevers lärande och utveckling. Våra utvecklingsinsatser bygger på uthållighet, långsiktighet och leder till fördjupad förståelse av uppdraget.

Ledningens prioriterade områden för fritidshemmet

Utvecklingsområde: Förtydliga fritidshemmets roll och uppdrag

Bakgrund till val av utvecklingsområde

I tidigare kvalitetsredovisningar har beskrivning av fritidshemmets verksamhet i stort sett saknats. Andelen personal med fritidspedagogutbildning är låg och utbildningsnivån är ojämnt fördelad mellan fritidshemmen.

Hittills genomförda insatser

En egen rubrik för fritidshemmets verksamhet har införts i KR-mallen. Ledningen har genomfört en kartläggning av fritidshemmets verksamhet och förutsättningar. Kompetensutvecklingsinsatser har genomförts om de Allmänna råden under ämnet "Kvalitet i fritidshem". I samverkan mellan grundskolans ledning, Lärarförbundet och Kommunal har planering för kompetenshöjande insatser genomförts. All fritidshemspersonal och skolledare har deltagit i föreläsning. Under hösten 2009 påbörjades utbildning och nätverksarbete för att ta fram ett gemensamt måldokument för våra fritidshem. Nätverken är organiserade i skolområden och leds av åtta nätverksledare som får handledning och fortlöpande kompetensutveckling.

Reflektioner, slutsatser, lärdomar

Genom att fritidshemmen har egen rubrik i mallen för kvalitetsredovisningen så beskrivs och utvärderas fritidshemmen i alla enheters kvalitetsredovisningar. Lärdomen är att man får svar på det man frågar om och att mallen på det sättet är styrande och att det är viktigt att synliggöra alla verksamheter för att dem ska kunna utvecklas.

Synliga resultat i verksamheten av våra gjorda lärdomar

En jämförelse mellan kvalitetsredovisningarna 2008 och 2009 visar att det skett en utveckling av fritidshemmets arbete inom skolans verksamhet och hur fritidshemmets verksamhet följs upp. Fritidshemmets del i skolverksamheten är delvis beskriven och utvärderad.

Fritidshemmets verksamhet är till stor del både beskriven och utvärderad inom skolans systematiska kvalitetsarbete.

Planering av nytt görande

- Fortsätta den kompetensutvecklingsinsats med utbildning och nätverksarbetet som påbörjats och fastställa ett lokalt måldokument för fritidshemmen.
- Ge stöd och förutsättningar för fortsatta nätverksträffar områdesvis för implementering av måldokumentet.
- Ledningen skall ta reda på möjligheten och förutsättningar för att öka andelen fritidspedagoger inom fritidshemmen genom att undersöka möjligheten att genomföra fritidspedagogutbildning för personal som saknar högskoleutbildning.
- Genomföra en mätvecka för att få underlag för att kunna bedöma om fritidshemmen har likvärdiga villkor.

Uppsala 2010-01-11

Ulf Gustin   Helena Lundvik   Per Pettersson   Lars Romanus   Åsa Wiberg
Skolchefer